

Platforma

organizacija za saradnju
sa mehanizmima Ujedinjenih
nacija za ljudska prava

Beograd, 5. jun 2023.

Saopštenje povodom UPR preporuka upućenih Srbiji o pravima deteta

Organizacije civilnog društva, članice Klastera u oblasti prava deteta Platforme organizacija za saradnju sa mehanizmima Ujedinjenih nacija i Save the Children pozdravljaju prihvatanje preporuka u nedavno završenom procesu Univerzalnog periodičnog pregleda koje su ključne za unapređenje položaja dece u Srbiji i njihov rast i razvoj.

U ovom ciklusu, Srbija je prihvatanjem preporuka potvrdila svoju posvećenost nekim ključnim i suštinskim temama, kao što su zakonska zabrana fizičkog kažnjavanja dece, jačanje mehanizama koji obezbeđuju zaštitu dece od nasilja u svim okruženjima, jačanje i inkluzivnosti u obrazovanju i poboljšanje celokupnog normativnog okvira koji se tiče prava deteta. Jačanje inkluzivnosti i zabrana diskriminacije, kako u obrazovanju, tako i drugde, su posebno važni jer pokazuju posvećenost tome da sva deca imaju kvalitetno obrazovanje i sve usluge, uključujući decu u ranjivoj situaciji kao što su deca Romi, deca izbeglice i migranti, deca sa invaliditetom.

U ovom ciklusu, Srbija je prihvatanjem preporuke potvrdila i svoju posvećenost tome da ratifikuje Treći Fakultativni protokol o komunikacijskim procedurama uz Konvenciju o pravima deteta. Nadamo se da će preporuka Univerzalnog periodičnog pregleda pomoći da se ovaj proces, koji je Ministarstvo za ljudska prava i društveni dijalog pokrenulo, uskoro završi dugo očekivanom ratifikacijom ovog važnog protokola.

Među ostalim usvojenim preporukama koje su važne za dobrobit dece su i rad na unapređenju zakona i borba protiv nasilja u porodici, nasilja nad ženama i devojkama, kao i unapređenje sistema kako bi se iskorenio dečiji brak.

S obzirom na to da, najkasnije do naredne sednice Saveta UN za ljudska prava, što je u septembru ove godine, Srbija ima vremena da se izjasni o preporukama koje nije prihvatila tokom revizije u maju, organizacije koje se bave zaštitom i promocijom prava deteta pozivaju Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog, kao i ostala nadležna ministarstva i aktere, da, nakon razmatranja, usvoje i sprovedu u delo i druge preporuke koje su ključne za decu u Srbiji.

Među tim preporukama su:

- *(7.42) Continue efforts with the aim to adopt a comprehensive law on rights of the child, and establish an office of an ombudsman for children (Cyprus); (7.44) Adopt a comprehensive law on the protection of the rights of children and adolescents (Mexico):* Usvajanje Zakona o pravima deteta i uvođenje institucije Zaštitnika prava deteta jedan je od najvažnijih elemenata za obezbeđivanje stabilnog i harmoničnog okvira za prava

Telefon

+381 11 3085 328 / +381 3284 244

Platforma

organizacija za saradnju
sa mehanizmima Ujedinjenih
nacija za ljudska prava

deteta u Srbiji. Iako Nacrt zakona o pravima deteta i Zaštitniku prava deteta postoji i prošao je fazu javne rasprave u junu 2019. godine, još uvek se odlaže proces njegovog usvajanja. Ovim zakonom bi se utvrdili osnovni principi i katalog prava deteta i uspostavili opšteobavezujući standardi u oblasti prava deteta, a što bi doprinelo harmonizaciji celokupnog pravnog sistema koji se odnosi na decu, koordinaciji svih uključenih sektora i usaglašavanju postojećih zakonskih rešenja u svim sektorskim zakonima sa rešenjima sadržanim u ovom zakonu.

- *(7.41) Continue to strengthen its social programs in favour of the most needy sectors, with emphasis on groups at risk, such as the elderly, women and children (Bolivarian Republic of Venezuela):* Veliki broj dece u Srbiji je i dalje pogođen siromaštvom, a situacija se dodatno pogoršala nakon epidemije kovida-19 i ekonomske nestabilnosti koja je usledila.
- *(7.30) Scale up efforts to implement climate change and environmental degradation laws (Timor-Leste):* Unapređenje zakonskog okvira koji se tiče zdrave životne sredine i odgovor na klimatske promene jedan je od najvažnijih zadataka za zemlje širom sveta, kao i Srbiju, u narednom periodu. Zagađenje, klimatske promene i propadanje zdravog prirodnog okruženja najviše pogađaju decu, često su u direktnoj vezi sa siromaštvom, i ugrožavaju kako zdrav rast i razvoj dece, tako i njihovu bližu i dalju budućnost.

Posvećenost deci na svim nivoima društva ključna je u ovom trenutku kada se Srbija suočava sa posledicama ekstremnog nasilja u školi, velikom tragedijom koja je izazvala i niz pratećih potresa, ali i dovela do saglasnosti u vezi sa tim da se mora učiniti sve kako bi se deca zaštitila.

Ispunjavanje preporuka iz Univerzalnog periodičnog pregleda je ne samo međunarodna obaveza republike Srbije, već se ove preporuke mogu koristiti kao korisne i važne smernice za unapređenje sistema, u čemu Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, i ostala ministarstva i institucije koje brinu o pravima i dobrobiti deteta u Srbiji, mogu da računaju na podršku i partnerstvo naših organizacija.

Mreža organizacija za decu Srbije

Centar za prava deteta

Beogradski centar za ljudska prava

Inicijativa za prava osoba sa mentalnim invaliditetom MDRI-S

ASTRA

Save the Children za severozapadni Balkan

Telefon

+381 11 3085 328 / +381 3284 244